קידום החדם הלכה ח:

השים

ואומר. בספר תהלים משה ואהרן בכהגיו ושמואל בקוראי שמי קוראים אל ה' והוא יענם הרי ששקל הכחוב שמואל עם משה ואהרן ובכתובים הראשונים כתוב ירובעל בדן ויפתח עם משה ואהרן סנהדרין סנכה דופיים היום סיי ב"ד בלבד . פי' ב"ד של כ"ג ולכך פירש בקונטרס דהיה ושמוחל שלשה קלים עם שלשה חמורים : כם אין לך לילך כר . הרי תורה אור לימדך הכסוב כאן שאין לך לבקש

מה היה שהימים הרמשונים היו מובים מאלה . כי לא מחכמה שאלת על זה לפי שהדורות היו טובים ולדיקים מן אחרונים לפיכך היו הימים כרתשונים טובים מחלה שחי חפשר שיהו אחרונים כראשונים:

סנהדריו כתב

האודור בים דין וכל ישראל ונחקרו כפרים . מפרש בגמרא אי נמי נחקרו העדים: ראוהו בים דין בלבד. שאין מי שיעיד אלא הס ולאו ארישא קאי בסמוך לחשיכה אלא שהיה שהות לקדש: ישמדו שנים ויפידו בפניסם . ואע"פ שכולן ראוהו ובגמרא פריך לא ההא שמיעה בדולה מראייה: ויעידו בפניפס . השנים: שפין היחיד נפמן. לומר מקודש בפני עלמו לכך לריך להושיב מהביריהן אלו: לבלי למה לי למיסני כל ישראל. הרי ראוהו בית דין: מיפרסמא ליה מילחא . דביום שלשים נראה לקדשו: נסקרו סעדים לפס לי . חקירתן אחרי שהכל ראו: נמס לי למתניים לחקירה כלל . כיון דאשמועיכן דכי ראוהו בית דין וכל לעיל כד. ישראל אפילו הכי מעברין ליה כל שכן נחקרו העדים: פלקפ דעפך ממינמ . היכא דאיכא חקירת עדים ביום תו לא ניעברוה אלא יגמרו הדבר בלילה ויקדשוהו ביום שלשים כמומת כה: לענין תיקון המועדות: משפע . היינו תחילת דין: כי מק הול . בקידום החדם דרשינן ליה בפ' קמא (דף ח:): משפט ביום . נפקח לן בסנהדרין (דף נד:) מוהיה ביום הנחילו את בניו ביום אתה מפיל נחלות כו': ואמאי . יעמדו שנים וישידו הלא ראוחו כולן יקדשוהו מהלים בראייתם דלא תהא שמיעה ששומעין פיהדרין וב עדות החדש לא כתיב עדות אלא כזה

ראה וקדש: שראוהו בלילה. הלכך [מגילה כא.

למחר אי לאו שמיעה על מה יקדשו: שנפדרין יאון

למימרה דעד נעשה דיין . מי ברהוי

להיות עד בדבר נעשה דיין ואלו כילן

ראוים להיות עדים בהרי כולם ראוהו:

ואומר °משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראיתינים אוא שופט שהיה בימיך: אל פאפר שמו שקל הכתוב שלשה קלי עולם כשלשה המורי עולם לומר לך ירובעל בדורו כמשה בדורו בדן בדורו כאהרן בדורו יפתח בדורו כשמואל בדורו ללמדך שאפילו קל שבקלין ונתמנה פרנם על הצבור הרי הוא מבירין מבירים אואומר "ובאת אל יניי הדרן עלך אם אינן מבירין הכהנים הלוים ואל השופט אשר יהיה בימים ההם וכי תעלה על דעתך שאדם הולך אִצְל הריין שלא היה בימיו הא אין לך לילך אלא אצל שופם שבימיו ואומר "אל תאמרקלת: מה היה שהימים הראשונים היו מובים מאלה: נמל מקלו ומעותיו בידו: תנו רבנן כיון שראה אותו עמד מכסאו ונשקו על ראשו

> עליך גזירה ואתה מקיימה כתלמיד אשרי הרור שהגדולים נשמעים לקמנים קל והומר קטנים לגדולים קל וחומר חיובא הוא אלא מתוך שהגדולים נשמעים לקטנים נושאין קטנים קל ורומר בעצמן:

> אמר לו שלום עליך רבי ותלמידי רבי

שלמדתני תורה ברבים ותלמידי שאני גוזר

הדרן עלך אם אינן מבירין אוהו "בית דין וכל ישראל נחקרו העדים ולא הספיקו לומר מקודש עד

שחשיכה הרי זה מעובר. ראוהו ב"ד בלבד יעמדו שנים ויעידו בפניהם ויאמרו מקודש

לה רשב"י פאי פקודש מקודש *ראוהו שלשה והן בית דין יעמדו השנים ויושיבו מחביריהם אצל הירוד ויעידו בפניהם ויאמרו מקודש מקודש שאין היחיד נאמן על ידי עצמו: גבו׳ למה לי למיתנא ראוהו בית' דין וכל ישראל איצמריך סד"א הואיל וראוהו בית דין וכל ישראל איפרסמא לה ולא ליעברוה קמ"ל וכיון דתנא ליה ראוהו ב"ד וכל ישראל נחקרו העדים למה לי ה"ק א"נ נחקרו הערים ולא הספיקו לומר מקודש עד שחשיכה הרי זה מעובר וכיון דתגא עד שחשיכה הרי זה מעובר למה לי למיתנייה הקירת העדים כלל איצמריך שהוסיפו לה הכסים והן סר"א תיהוי הקירת עדים כתחילת דין ומקודש מקודש כגמר דין ולקדשי לי יום ועיברוה. ריש בליליא מידי דהוה אריני ממוגות דתנן *בריני ממונות דנין ביום וגומרין לקיש חשש על הרא דפר ר' אלעור והיתה בלילה הכא גמי מקדשין בליליא קמ"ל ואימא הכי גמי אמר קרא °כי חק 66 מפי עדים גדולה מראייה דהא גכי ידי אל הנכיאים החום משפט לאלהי יעקב אימת הוי חק בגמר דין וקא קרי ליה החווים ונו נסיד עם לישראל הוא משפט לאלהי יעקב אימת הוי חק בגמר דין וקא קרי ליה לא יהיו . זה סוד רחמנא משפט *מה משפט ביום 'אף הכא נמי ביום: 'ראוהו בית דין יעמדו שראל לא ימתנו זה שנים ויעידו בפניהם: ואמאי לא תהא שמיעה גדולה מראייה א"ר זירא הבגון הפיטי ואל ארסתישה אל שראוהו בלילה: ראוהו שלשה והן בית דין יעמדו שנים ויושיבו מחביריהם לא ימא מסטמע ה' שראוהו בלילה: אלעזר כד סלק לרכא אצל היחיד: אמאי הכא נמי נימא לא תהא שמיעה גדולה מראייה וכי מנוני אפר אית גבי תימא ה"ג כגון שראוהו בלילה היינו הך סיפא איצמריכא ליה ראין היהיד

הרתי. כד על לעיכורא אפר אית נני תלת. נאמן על ידי עצמו דסלקא דעתך אמינא הואיל (*ותנן) 'דיני ממונות בשלשה ואם היה מומהה *)לרבים הן א'ר שמלאי פעמא דו"י אפילו ביהיד הכא נמי ניקדשיה ביהידי 'קמ"ל ואימא הכא נמי אין לך מומחה לרבים בישראל יורר כמיער בן טרי דאמר עדי שקר זו מליטו סבר רבינו והאמר ליה ההר"ה יוד דטורט טדבי רבדה ברבים מישראל "דר כמיער פיון שנראתה שחרית בפורה וערבית במערב החרש הזה לכם לפימרא דעד נעשה דיין לימא מתני' דלא כר"ע דתניא *סנההרין שראו אחד שחרג את דנפש ב

וכל הוש שנותר (מו) בינום שש] שנותר (מו) [קנום שש] שנות אין כח בעין לראות חישן . ותני כן נראה בשחרות לא נראה חחדש בין הערכים ניא נראד חוש: שרוית . יבר בעידתר איז איז בינום בינו בינום במי פעסים בא בקצרה מי שילת למי . ואמיקנא ר"ג שלה לר' יתושע ע"י ר' עקיבא . א"ר יים יותרין עקד אב א"ני מבוריי שרוא בקודש : הדרן עקד אב א"ני מבוריי

מו פיני פיצ מסלמת של בינים הראשונים היו טובים מאלה. ולכך יש לשמוע לראשונים יותר מן האחרונים אל האמר כך דאין לך אלא שופט

שסים כימיו : הדרו עלד אם אינן מבירין להם שהות דחי לא היה

להם שהות מאי פריך בגמ' ולא תהא פידום החודם הלכה שמיעה גדולה מראייה ולקדשוה מיד שראותו הא לא היה להם שהות לקדש: אים מי חק בנמר דין. דהאי קרא דכי חק לענין ראש השנה דרשינן ליה בפ' קמא (דף חב) והוא הדין בכל חדשים: לא ההא שמיעה גדולה מראייה . פירש בקונטרם ו ז מיי׳ פיב מהלכות דהא גבי עדות החדש לא כתיב עדות אלא כזה ראה וקדש ובחנם דחק דאפילו בדיני נפשות אמרינן הכי בפרק החובל (ב"ק דף ל: ושם) אם ראוהו ביום: בנוף שראוהו בלילה. דאין יכולין לקדש על פי ראייה בלילה דא"כ היתה ראייה בלילה מקום קבלת עדות ואין קבלת עדות אלא ביום שקל הכחוב ג' קלי עדות וחין קבנת עווע מאו כים עולם כג' חסורי עולם אפילו בדיני ממוטות כדאמריכן לעיל דקרי חקירת עדות כתחילת דין: פרך דאיכא אהרן בהדך . ואין בית דין שקול מוסיפין עליהן עוד ללמדך שאפ" קל אחד וכוגיא דהכא כמאן דאמר שבקלים ונחמנה פרנס בשחורה החוורה בשמעתא קמייתא דסנהדרין (דף גי) וכתיב ובאת אל חבהנים דבר תורה חד נמי כשר דכתיב הלוים ואבהשופם וגי בלדק תשפוט מדלולטריך ליה הכל וכי תעלה על דעתך שאדם חולך אצל שופש עד דלוכל להרן בהדך דלמאן דבעי דבר תורה חד נמי כשר דכתיב מדאורייתא שלשה מומחין וכדי שלא תנעול דלת הכשירו בשלשה הדיוטות

כן לא לריך קרא:

כ סעיף ב: ב ב מיי׳ פיב מסלכות

ד ד המיי שם סלכם ע:

ה ו מיי׳ פ"ב מהלכות סגסדרין כלכס י סמג עשין לז סור ש"ע ה"מ כיי ג ספיף חנ:

קידום סחדם סלכם ע:

רבינו חננאל לומר לך ירובעל שהוא בדורו כמשה בדורו בדן בדורו כאהרן בדורו יפתח הרי הואכנדול שבחבירי׳ שלא היה בימיו. הא שושם שביםיך נפל מקלו תלעול דלת הכסירו כטנטי אדיוטיינ ומעותיו והלך ליבנה גבי עדות החדש אין להכשיר ואם אצל ר"ג ביום שחל יוה"כ להיות בחשבונו: שנה מתחילין מן הצד חית הקמן שבהן. אמרו לו אמור הרי השנה המקודשת כעיבור. א"ר יוחנן ראה לשון שלימרנו בעיבור הייתי אומר אלו המינוי ואל אדמת ישראל א"ר שמלאי פעמא דר"י